

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Historia da educación social

Materia	Educación: Historia da educación social			
Código	O05G130V01204			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Seoane Pérez, Emilia			
Profesorado	Martínez Román, Rosana Seoane Pérez, Emilia			
Correo-e	emiliasp@uvigo.es			
Web	http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/			
Descrición xeral	A Historia da Educación Social ten por obxecto a análise histórico dos diversos ámbitos da intervención socioeducativa. Isto permite coñecer e comprender a orixe e a evolución das realidades sociais e dos fenómenos socioeducativos na súa relación co contexto no que se producen, o que lle proporcionará ao alumnado desta titulación unha conciencia crítica que os capacitará para intervir na súa estruturación. A mirada histórica proporciona a comprensión xenealóxica da realidade educativa como construción social e histórica e, polo tanto, do pasado, do presente e do futuro como construcións sociais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, lexislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
C8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
C9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
C11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
C12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
C13	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural

C14	Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
C15	Deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral
D1	Capacidade de análise e síntese
D4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
D7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación

Resultados previstos na materia					
Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O estudantado será capaz de integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, lexislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa	A1	B4	C1	D1	
	A2			D4	
O estudantado será capaz de utilizar a capacidade de análise e síntese	A3	B4	C1	D1	
	A4		C5 C8		
O estudantado será capaz de coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos.	A5	B3 B4	C1	D4	
O estudantado será capaz de transmitir, promover e desenvolver a cultura	A3	B1	C8	D4	
	A4	B2	C11		
O estudantado será capaz de xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais	A3	B2	C1	D4	
	A4		C8	D7	
O estudantado será capaz de intervir como mediador social, cultural e educativo	A3	B1	C8	D1	
	A4	B2	C11	D4	
	A5	B3		D7	
		B5 B6			
O estudantado será capaz de deseñar, implementar e evaluar programas e proxectos socioeducativos	A3	B3	C5	D7	
	A4	B4	C8		
		B5	C11 C13		
O estudantado será capaz de xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos	A2	B3	C5	D4	
	A3	B4	C8	D7	
		B6	C13		
O estudantado será capaz de realizar unha axeitada utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional	A2	B2	C1	D1	
	A3	B3	C5	D4	
	A4	B6		D7	
O estudantado será capaz de acadar o dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación	A2	B1	C1	D4	
	A3	B3	C5	D7	
	A4	B4	C11		
O estudantado será capaz de coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa	A2	B4	C5	D4	
	A3	B5	C8	D7	
	A4		C12		
O estudantado será capaz de potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)	A2	B2	C8	D1	
	A3	B4	C11	D4	
	A4	B5	C12	D7	
O estudantado será capaz de desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar	A2	B2	C5	D4	
	A3	B3	C9		
	A4	B5			
		B6			
O estudantado será capaz de organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre	A2	B1	C1	D1	
	A3	B2	C11	D4	
	A4	B3	C13	D7	
		B4	C14		
		B5 B6			
O estudantado será capaz de deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento	A2	B2	C1	D1	
	A3	B3	C5	D4	
	A4	B4	C8	D7	
		B5	C12		
O estudantado será capaz de deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural	A2	B2	C1	D4	
	A3	B3	C5	D7	
	A4	B4	C8		
			C13		
O estudantado será capaz de deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás	A2	B2	C1	D4	
	A3	B3	C5	D7	
	A4	B5	C14		

O estudiantado será capaz de deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral	A5	B2 B3 B5	C1 C5 C15	D4
O estudiantado saberá aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	A2	B4	C1 C5	D1 D4
O estudiantado demostrará posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	A1 A2	B4	C1	D1 D4
O estudiantado terá a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	A3	B4	C5	D1 D4 D7
O estudiantado será capaz de poder transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.	A4	B3 B6	C8 C11	D4
O estudiantado será capaz de desenvolver aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A5	B4 B5	C5	D4

Contidos

Tema	
1. Introducción á historia da educación social.	1. Precisións conceptuais e metodolóxicas. Presentación de contidos, metodoloxía, modelo avaliativo e actividades da materia.
2. O proceso de construción do concepto actual de infancia, adolescencia e xuventude.	2. A conquista do estatuto actual de infancia. A moderna percepción social do neno. A educación nas políticas sociais da modernidade.
3. As políticas sociais da modernidade.	3. O novo concepto de pobreza. Programas e institucións para a educación e integración social da infancia marxinada. Da política social de Luis Vives á política social ilustrada.
4. As políticas sociais contemporáneas: do estado liberal aos novos estados do benestar.	4. A acción socioeducativa do estado liberal. Problemática e intervención socioeducativa no campo da delincuencia, o abandono e o traballo infantil e xuvenil. Da beneficencia aos mecanismos modernos de previsión e asistencia social. O movemento de protección á infancia e a creación dos tribunais específicos para menores
5. Precedentes da animación socio-cultural e do desenvolvemento comunitario.	5. Colonias escolares de vacacións, campamentos xuvenís, escolas de verán, asociacionismo xuvenil.
6. Achegamento histórico á educación permanente e de persoas adultas.	6. Inicios e desenvolvemento da educación de persoas adultas. A educación de adultos nos séculos XIX e XX. Iniciativas e institucións de educación de adultos: Escolas de adultos, Bibliotecas Populares, Extensión Universitaria, Universidades Populares, Misións Pedagóxicas, Campañas de Alfabetización e Capacitación Profesional
7. Proceso de profesionalización do/a educador/a social.	7. Iniciativas, prácticas e institucións no ámbito da educación social. Sectores emerxentes para a educación social.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	10	35	45
Presentación	20	40	60
Cartafol/dossier	4	17	21
Lección maxistral	8	0	8
Exame de preguntas obxectivas	3	13	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	A/O estudante, de maneira individual e en pequenos grupos, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción... O alumnado manterá entrevistas coa profesora da materia para asesoramento /desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Presentación	Presentación e exposición por parte do alumnado de traballos grupais tutelados pola profesora. O alumnado manterá entrevistas coa profesora da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Utilizarase unha metodoloxía de aprendizaxe colaborativa que comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.
Cartafol/dossier	A/O estudante, de maneira individual, elabora un documento que recompila información sobre as experiencias, temario da materia, así como traballos e tarefas elaborados individualmente ou en grupo durante o proceso de formación. O cartafol será ademais un instrumento de seguimento e avaliación continua do proceso educativo.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Atención grupal e individual en aula e nas sesións titoriais coas profesoras no seu despacho.
Lección maxistral	Atención grupal e individual en aula.
Traballo tutelado	Atención grupal e individual en aula e nas sesións titoriais coas profesoras no seu despacho.
Cartafol/dossier	Atención grupal e individual en aula e nas sesións titoriais coas profesoras no seu despacho.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Cada alumna/o realizará un traballo individual de curso, en base aos contidos da materia obxecto de estudo, tutelado pola profesora e coa posterior defensa e explicación ante a profesora nas sesións titoriais.	25	A1 B3 C1 D1 A2 B4 C5 D4 A3 B5 C8 D7 A4 A5
Presentación	Cada grupo pequeno de alumnado (3 a 5 persoas), realizará unha presentación / exposición á clase a partires da realización dun traballo grupal de curso, en base aos contidos da materia obxecto de estudo, tutelado pola profesora.	25	A1 B4 C1 D1 A2 C5 D4 A3 C8 A4 C13
Cartafol/dossier	Cada alumna/o, elabora un documento que recompila información sobre as experiencias, temario da materia, así como traballos e tarefas elaborados individualmente ou en grupo durante o proceso de formación. O cartafol será ademais un instrumento de seguimento e avaliación continua do proceso educativo.	20	A1 B3 C1 D1 A3 B4 D4 A5
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación de competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	30	A1 B3 C5 D1 A2 B4 C8 D7 A5 B6 C14

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. As cualificacións indicadas en termos porcentuais no cadro *supra* son as máximas que se poden acadar en cada unha das probas na **MODALIDADE DE AVALIACIÓN CONTÍNUA**
2. Para acollerse á **MODALIDADE DE AVALIACIÓN CONTÍNUA** o alumnado terá unha asistencia mínima do 80% nas clases do grupo-clase e o mesmo, un 80% ás clases de grupo mediano (GM).
3. Para superar a materia na **MODALIDADE DE AVALIACIÓN CONTÍNUA** o alumnado deberá superar todas as probas referidas, obtendo unha cualificación mínima do 50% en cada unha das probas avaliadas.
4. **MODALIDADE DE AVALIACIÓN GLOBAL:** Esta modalidade de avaliación está dirixida a: ao alumnado que non cumpra o 80% da asistencia especificada no punto nº 2 ou a aquel que opte por esta modalidade, sempre e cando llo comunique á profesora na primeira quincena de impartición da materia.
5. **A MODALIDADE DE AVALIACIÓN GLOBAL** consistirá nun exame sobre a totalidade do temario da materia, de preguntas obxectivas (cunha valoración do 60%) e nun traballo individual tutelado pola profesora e definido en base aos contidos e obxectivos da materia (cunha valoración do 40%, do que o 20% corresponderase coa elaboración e entrega do mesmo e o 20% restante corresponderase coa defensa e presentación oral á profesora). Para superar a materia por esta modalidade de avaliación, o alumnado deberá superar as dúas probas referidas, obtendo unha cualificación mínima do 50% en cada unha delas.
6. **EXAMES:** As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade no espazo "datas exames"

7. **Segunda oportunidade (xullo):** As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª do mesmo curso académico.
8. En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

García Carrasco, J (coord.), **Educación de adultos**, 1ª, Ariel, 1997

García Molina, J. y Marí Ytarte, R., **Pedagogía Social y mediación educativa**, 1ª, APESCAM, 2002

González Pérez, T. (ed.), **Entre el olvido y la memoria. Educación, mitos y realidades**, 1ª, Tirant humanidades, 2018

Flecha, R.; López, F. e Saco, R., **Dos siglos de educación de adultos**, 1ª, Roure, 1988

Ortega Esteban, J. (coord.), **Educación Social Especializada**, 1ª, Ariel, 1999

Petrus, A; Románs, M.; Trilla, J., **De profesión educador (a) social.**, Paidós Ibérica, 2004

Tiana, A. y otros, **Historia de la Educación Social**, 1ª, UNED, 2014

Tiana A. y Sanz, F., **Génesis y situación de la educación social en Europa.**, 6ª, UNED, 2010

Trilla, J. (coord.), **Animación sociocultural. Teorías, programas y ámbitos**, 1ª, Ariel, 1997

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación de persoas adultas/O05G130V01401

Educación social no sistema educativo/O05G130V01304

Xénero e educación social/O05G130V01305

Intervención socioeducativa para a inclusión social/O05G130V01405

Iniciación na práctica profesional/O05G130V01601

Intervención socioeducativa na infancia e adolescencia en situación de risco social/O05G130V01501

Programas de animación sociocultural/O05G130V01503

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Educación permanente/O05G130V01203

Educación: Pedagogía social/O05G130V01205

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Teorías e institucións educativas/O05G130V01103

Outros comentarios

Esta guía docente recolle as liñas de actuación a desenvolver co alumnado da materia, entendida con certa flexibilidade, podendo estar suxeita a algunha modificación e reaxuste puntual.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS)